

Kommentar: Columbusægget?

Danmark har nu fået et nyt forsvarsforlig, en aftale der lægger op til en dyb omlægning af landets militære styrker i løbet af de næste fem år. I fremtiden er alle forswarets enheder "professionelle", dvs. at personellet er fastansat eller på kontrakt. Værnepligtige *anvendes* kun til at betjene kongehuset samt til at supplere fastansatte og frivillige i katastrofe- og terrorredskabet. En præsentation eller - for en del af en ungdomsårgang - en kort tjeneste gør, at de professionelle stadig rekrutteres bredt fra befolkningen, men nu uden at spilde for meget af de involverede unges tid. Denne løsning kan vise sig at blive en attraktiv model, et "Colombusæg", for andre europæiske lande, der vil opbygge professionelle militære styrker, men ikke accepterer rekruttering koncentreret blandt landets svageste, i Sydamerika, i Afrika, på Fijiøerne eller i Nepal.

Den internationale baggrund for ordningen er alvorlig. Vore og andre europæiske landes militære styrker skal ikke længere som under Den Kolde Krig blot danne den lille gruppe halvskræmte, halvsolidariske mus på ryggen af den store amerikanske schæfer, der gennem kropsprog og snerren skulle holde den sibirske kamphund ude af køkkenhaven. Også Europa med lille Danmark er nu og i de næste årtier i åben konflikt med en dybt frustreret, geografisk udbredt gruppe mennesker, der fundamentalt hader de åbne vestlige samfund, som truer deres konstruerede identitet. Det må desværre forventes, at Europa - måske Danmark - igen rammes af alvorlig terror. Det kan forudses, at konflikten i fremtiden igen, som i Afghanistan, nødvendiggør militær indgriben og langvarig tilstedeværelse. Det kan blive tilfældet med lande, som ikke alene er blevet overtaget af fundamentalistiske muslimer, men hvor den nye ledelse tillader, at landet anvendes som hovedbase for terror rettet mod Vesten. Alle mulige ikke-militære midler skal anvendes til at forebygge, inddæmme og nedbygge konflikten, men desværre vil der nok i nogle situationer, nogle stede, være behov for militære enheder fra så mange lande som muligt, der er klar til, uden varsel at blive udsendt og derefter i lang tid virke effektivt fjernt fra Europa.

Lige nu består det europæiske NATOs styrker af 2,5 million personer, og hvis vi hertil lægger styrkerne fra den europæiske del af "Partnerskab for Fred"-lande, bliver resultatet 3,3 millioner. Af disse skønnes kun ca. 4% at kunne udsendes, hvoraf de fleste er britiske eller franske. Resten bemander halvtomme baser og kaserner, fylder de mange, store stabe, danner rammen for uddannelsen af uanvendelige mobiliseringsstyrker af værnepligtige, er helt utilstrækkeligt uddannet til at blive udsendt og er i stor udstrækning udstyret med alt for tungt, ofte forældet materiel. Hvis vi ikke hurtigt og dramatisk gør noget ved denne situation, vil vi fortsat være helt afhængige af amerikanerne og med amerikanerne vil vi være tvunget til opgive nødvendige operationer, fordi vi ikke koncentrerede indsatsen i tide. Dette kan lede til en sikkerhedspolitisk katastrofe.

Det nye forsvarsforlig er et godt skridt i den rigtige retning, og hvis det inspirerer andre europæiske lande, vil en langt større styrke, der måske udgør 30-40% af de herefter mindre væbnede styrker, kunne blive holdt veluddannede og udrustede, klar til udsendelse. Det ville selvfølgelig fremme

sagen, hvis EU kunne flytte en del af de fælles ressourcer, der i dag misbruges til landbrugsstøtte, over på fælleseuropæiske materielprojekter, så man ikke, som nu, i stigende grad skal udruste sine styrker med amerikanske monopolprodukter.

Desværre er forliget ikke en model til efterfølgelse på alle områder. Hvis man i højere grad havde koncentreret styrkerne på færre baser og kaserner, ville man kunne have sikret et betydeligt bredere sæt, hurtigt bedre udrustede og uddannende "kapaciteter" i dansk forsvars "værktøjskasse". Med det meget brede forlig ville ingen af partierne kunne være blevet "straffet" af de vælgere i lokalområderne, der mistede deres kaserner, flådestation eller flyvestation. Men da regeringens udspil var så fantasiløst på dette område, synes det ikke at være blevet erkendt under forhandlingerne, at et forlig, der inddrog alle andre end Enhedslisten og SF, gav afgørende nye og bedre muligheder for at flytte midler fra driften af halvtomme huse til kvalitet. Trist. Håber, at dette valg ikke kommer til at koste menneskeliv.